

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Професор д-р Таня Дъбева Филипова, Икономически университет- Варна; катедра "Икономика и организация на туризма"; научна област 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм, научна специалност "Икономика и управление (Туризъм)"*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност *"Икономика и управление (Туризъм)"* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Любомира Георгиева Георгиева**
Тема на дисертационния труд: **Възможности за развитие на хазартен туризъм в България**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед 99/18.01.2024 г. на Зам. ректора по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра *"Икономика на туризма"*, факултет *"Икономика на инфраструктурата"* на УНСС по професионално направление 3.8.Икономика, научна специалност *"Икономика и управление (Туризъм)"* съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 713/12.03.2021г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 02.03. 2021 – 02.03.2024 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Докторатът на Любомира Георгиева е посветен на интересна тематика, недостатъчно разработена в национален план и е с характерната

за подобни изследвания класическа структура от три глави - теоретична, аналитична и конструктивна. Обемът на труда е 206 страници със следните структурни единици: увод (7 стр.); изложение в три глави (162 стр.); заключение (5 стр.). Включени са 3 приложения (14 стр.) и списък на литературните източници (11 стр.). В структурно отношение дисертацията включва всички необходими елементи, както и 4 таблици, 11 фигури, 9 графики, свързани с тематиката на изследването.

Използваната научна литература също кореспондира с анализираната проблематика и включва 171 източника. От тях 41 са на кирилица, 81- на английски език и 49 от интернет. Авторката е положила усилия да проучи някои от основните публикации по тематиката не само за хазартния туризъм, но и за свързаните с него категории и понятия в националната специализирана литература. Включила е също и подходящи публикации на английски език, както и нормативни и статистически издания. Структурата на библиографския апарат е логичен резултат от особеностите на предмета на изследване, както и от липсата на достатъчно национална специализирана литература по проблематиката.

Предложеното изследване представлява научен интерес поради нарастващата роля и значение на хазартния туризъм, свързани със съвременната сложна конюнктура и възхода на технологичните иновации.

Същевременно хазартният туризъм е силен икономически мултипликатор, дори и при форсмажорни ситуации, каквото е актуалната. В тази връзка оценявам като добре подбрани и подходящо формулирани **предмета и обекта** на изследването.

На базата на предмета и обекта (процесът е представен графично от автора) е формулирана **основната цел** на изследването, която оценявам като удачна. За нейното реализиране авторката си поставя 5 подробни, логично изведени научноизследователски задачи. Добре структурирана е и изследователската теза, както и необходимите за доказването ѝ три авторови хипотези.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Предметът, обектът, целта, задачите и тезата са основа за избор на методология на изследването. Докторантката прилага традиционния за подобен род проучвания инструментариум като подборът и комбинацията на научните подходи и методи са подходящи. Емпиричните такива (анкетно проучване на български и английски езици с 330 респондента-български и чуждестранни туристи, реализирано онлайн; както и дълбочинни интервюта с мениджъри в туристическата и хазартната

индустрии у нас), респективно обработката на резултатите също са традиционни, но кореспондират с контекста на изследването и подпомагат изпълнението на поставената цел. Като се опира на комплекса от подходи и методи, авторката последователно решава научноизследователските задачи, което води до реализацията на поставената основна цел.

Основните научни резултати, постигнати от докторантката се свеждат до обогатяване на теорията относно същността и особеностите на хазартния туризъм, неговия продукт, както и до взаимовръзките му с туристическите дестинации. Систематизирани са съвременните нововъведения, включително дигитализацията на хазартната индустрия.

Научно-приложните резултати се отнасят предимно до анализиране и оценяване на водещи световни хазартни дестинации, съответно на дестинация България. Също така са разкрити възможностите за развитие на изследвания вид туризъм на базата на логично конструиран авторов модел и политика на отговорен хазарт.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочените в параграф 3 достижения са основа за извеждане на научните и научно-приложни приноси в дисертационния труд. Приемам посочените от авторката приноси в Автореферата от теоретично, аналитично, методическо и методологично естество. Високо оценявам авторовия модел за развитие на хазартен туризъм чрез политика на отговорен хазарт, както и насоките, формулирани от докторантката на базата на приложението на посочения модел.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените публикации по дисертацията като брой (9) и структура : 6 статии (от които 4 на англ.език и 2 - на български) и 3 научни доклада надхвърлят изискванията. Тези публикации кореспондират с тематиката на дисертацията като статиите са издадени в научни издания, реферирани и индексирани в Google books а докладите - в колективни томове и са изнесени на представителни научни форуми. Докторантката реализира 85 точки.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът, с обем от 50 страници на български език, респективно 47 - на английски, коректно отразява характеристиките, структурата и съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени **критични бележки**, но считам, че дисертационният труд би спечелил, ако бъдат посочени повече примери за положителния ефект от предлагането на хазартен туризъм в дестинациите в световен мащаб.

Във връзка със съвременната конюнктура бих **препоръчала**, в бъдещата си научноизследователска работа, докторант Любомира Георгиева да изследва негативните страни от влиянието на войната между Израел и Палестина върху хазартния туризъм в България.

Въпроси:

С цел достойна защита предлагам на вниманието на докторанта следния въпрос:

1. Кои са основните бариери на българския пазар, които могат да възпрепятстват внедряването на предложението от Вас модел за развитие на хазартен туризъм в България?

8. Заключение

На базата на оценките, посочени в настоящото становище, считам, че докторатът на Любомира Георгиева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, неговия Правилник и Правилата на УНСС. Спазени са всички процедурни стандарти. Съобразно тези констатации давам положителна оценка на представения докторат и препоръчвам на почитаемото Научно жури да присъди на докторант Любомира Георгиева образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм)”.

01.04.24

гр. Варна

Изготвил становището:

/Проф. д-р Таня Дъбева/

S T A T E M E N T

From: *Prof. Tanya Dabeva, PhD;*
University of Economics – Varna;
Economics and Organization of Tourism Department;
Scientific specialty: "Economics and Management (Tourism)";

Regarding: *Dissertation thesis for acquiring the scientific degree*
"Doctor" under the scientific specialty "Economics and
Management (Tourism)" at UNWE;

Author of the dissertation: *Lyubomira Georgieva Georgieva,*

Dissertation topic: *Development of Gambling Tourism in Bulgaria*

Grounds for submission of the statement: *participation in the scientific jury of defence for the dissertation thesis in accordance with Order № 99/18.01.2024 of the the Vice-Rector for Research and International Affairs of UNWE.*

1. Information about the PhD Student.

The dissertation student was enrolled in a doctoral program at the Department of “Economics of Tourism”, Faculty of “Economics of Infrastructure” of the UNWE in the scientific specialty “Economics and Management (Tourism)”, according to the Order of the Rector of UNWE No. 713/12.03.2021. The education was carried out in a *full-time regular form* in the period of 02.03.2021 – 02.03.2024.

2. Summary of the presented dissertation work

Lyubomira Georgieva's doctorate is dedicated to an interesting subject, insufficiently developed on a national level, and has the classic structure of three chapters - theoretical, analytical and constructive.

The volume of the work is 206 pages with the following structural units: introduction (7 pages); exposition in three chapters (162 pages); conclusion (5 pages). Included are 3 appendices (14 pages) and a bibliography (11 pages). Structurally, the dissertation includes all the necessary elements, as well as 4 tables, 11 figures, 9 graphs, related to the subject of the study.

The used scientific literature also corresponds to the analyzed issues and includes 171 sources. Of these, 41 are in Cyrillic, 81 in English and 49 from the Internet. The author has made an effort to study some of the main publications on the subject, not only of gambling tourism, but also of the related categories and what is understood in the national specialized literature. It also included relevant publications in English, as well as normative and statistical publications. The structure of the bibliographic apparatus is a logical result of the peculiarities of the research subject, as well as the lack of sufficient national specialized literature on the issue.

The proposed research is of scientific interest due to the growing role and importance of gambling tourism, related to the modern complex conjuncture and the rise of technological innovations.

At the same time, gambling tourism is a strong economic multiplier, even in force majeure situations, such as the current one. In this regard, I consider the subject and object of the research to be well chosen and appropriately formulated.

The main goal of the research is logically based on the subject and the object (the process is presented graphically by the author). I consider it well formulated and appropriate for the chosen topic. In relation to the scientific work the author presents 5 detailed, logically derived research tasks. The research's main thesis and its three hypotheses are coherent and well structured.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied scientific results

The subject, object, goal, tasks and thesis are used as basis for selecting a research methodology. The doctoral student applies traditional and corresponding to the research analytical tools. The selection and combination of scientific approaches and methods are appropriate for the chosen topic. The empirical study includes online survey conducted among 330 Bulgarian and foreign tourists, an in-depth interview with managers from the tourism and gambling industries. The analyze and processing of results are also traditional and correspond well to the context of the research and aid the achievement of the set thesis goal. Using a set of scientific approaches and methods, the author consistently solves research tasks, which lead to the completion of the research objective.

The main scientific results achieved by the doctoral student are reduced to enriching the theory regarding the essence and features of gambling tourism, its product, as well as its interrelationships with tourist destinations. Modern innovations, including the digitization of the gambling industry, are

systematized.

The scientific and applied results mainly refer to analyzing and evaluating the world's leading gambling destinations, respectively the destination Bulgaria. The possibilities for the development of the researched type of tourism based on a logically constructed author's model and policy of responsible gambling have also been revealed.

4. Evaluation of the scientific and applied scientific contributions

The achievements mentioned in paragraph 3 are the basis for deriving the scientific and scientific-applied contributions in the dissertation work. I accept the contributions indicated by the author in the Abstract. They are of theoretical, analytical, methodological and methodological nature. I highly appreciate the author's model for the development of gambling tourism through a policy of responsible gambling, as well as the guidelines formulated by the doctoral student based on the application of the specified model.

5. Assessment of the dissertation publications

The presented publications related to the dissertation are 9. They include 6 articles (of which 4 in English and 2 - in Bulgarian) and 3 scientific reports. This exceeds the minimal requirements. The scientific papers correspond to the topic of the dissertation. The articles are published in scientific journals, referenced and indexed in Google Books. The reports are issued in collective volumes and are presented at different scientific forums. The PhD student documents 85 points achieved.

6. Evaluation of the abstract

The abstract, with a volume of 50 pages in Bulgarian and 47 in English, correctly reflects the characteristics, structure and content of the dissertation work.

7. Critical remarks, recommendations and questions

I have no major **criticisms**, but I believe that the thesis would benefit from more examples of the positive effect of offering gambling tourism in destinations worldwide.

In connection with the current situation, I would **recommend** that, in her future research work, PhD student Lyubomira Georgieva investigates the negative aspects of the impact of the war between Israel and Palestine on gambling tourism in Bulgaria.

Questions:

For the purpose of a worthy defense, I offer the attention of the doctoral student the following question:

1. What are the main barriers on the Bulgarian market that can prevent the implementation of your proposed model for the development of gambling tourism in Bulgaria?

8. Conclusion

The presented dissertation meets the requirements of Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB) and the Regulations for its implementation. Having assessed comprehensively the qualities of the author and the merits of the proposed dissertation work, without any reservation, I give a positive assessment and highly recommend the scientific degree "Doctor " in the scientific specialty "Economics and Management (Tourism)" in the professional field 3.8 Economics to be awarded to Lyubomira Georgieva Georgieva.

01.04.24
Varna

Reviewer:
(prof. T. Dabeva, PhD)